

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

**о раду и активностима Савске комисије
за период од 1. априла 2013. до 31. марта 2014.**

Мај 2014.

САДРЖАЈ

Увод.....	5
1. Пловидба.....	8
1.1. Безбједност пловидбе.....	8
1.2. Технички стандарди.....	8
1.3. Спрјечавање загађења воде проузрокованог пловидбом.....	9
1.4. Инфраструктура пловног пута.....	9
2. Интегрисано управљање водама.....	11
2.1. Управљање ријечним сливом.....	11
2.2. Спрјечавање и контрола акцидената.....	13
2.3. Управљање поплавама.....	13
3. Међусекторска и друга питања.....	16
3.1. Управљање информацијама.....	16
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	16
3.3. Остала развојна питања.....	17
4. Сарадња, промотивне активности и укључивање интересних група.....	19
4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама.....	19
4.2. Сарадња са националним институцијама.....	20
4.3. Промотивне активности и укључивање интересних група.....	20
5. Правна питања.....	23
5.1. Протоколи уз <i>Оквирни споразум</i>	23
5.2. Административно управљање и правна подршка.....	24
6. Финансијска питања.....	25
6.1. Буџет.....	25
6.2. Финансирање пројеката и студија у оквиру посебних фондова.....	26
6.3. Остале активности.....	26
Додатак I – Попис чланова и замјеника чланова Савске комисије	
Додатак II – Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних у финансијској 2013. години.	
Додатак III – Попис пројеката у вези са <i>Оквирним споразумом</i> који су имплементирани, у току или покренути у финансијској 2013. години.	
Додатак IV – Попис планираних пројеката у вези са <i>Оквирним споразумом</i>	
Додатак V – Попис састанака са заинтересованим странама које је организовала или суорганизовала Савска комисија	
Додатак VI – Преглед активности имплементираних током прославе Дана ријеке Саве 2013. године.	
Додатак VII – Попис скраћеница	

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив ријеке Саве (Савска комисија, ISRBC) прописани су *Оквирним споразумом о сливу ријеке Саве (Оквирни споразум)*, а конкретније Додатком I Оквирног споразума – у *Статуту Међународне комисије за слив ријеке Саве*. Обавеза Савске комисије да поднесе годишњи извјештај о свом раду и активностима прописана је чланом 10 Додатка I *Оквирног споразума*.

На бази тога припремљен је и *Годишњи извјештај о раду и активностима Савске комисије за 2013. годину*. *Извјештај* се односи на финансијску 2013. годину Савске комисије, а покрива период од 1. априла 2013. до 31. марта 2014. Сви програми рада и планови рада који се спомињу у *Годишњем извјештају* такође се односе на наведену финансијску годину.

Током извјештајног периода уложени су значајни напори како би се остварио даљи напредак у спровођењу *Оквирног споразума* и додатно ојачали темељи за будуће спровођење *Оквирног споразума*, што је осигурало нову посвећеност држава страна темељним активностима Савске комисије. С том сврхом је одржан 4. састанак држава страна *Оквирног споразума* (Слика 1) у финансијској 2013. години (Сарајево, 31. маја 2013.) те три сједнице Савске комисије: 32. сједница (Загреб, 9. јула 2013.), 33. сједница (Загреб, 9-10. октобра 2013.) и 34. сједница (Подгорица, 18-19. фебруара 2014.) Осим тога, у том периоду је одржано 10 састанака стручних група Савске комисије, као и 34 конференције, консултационе радионице и остали састанци са заинтересованим странама.

Слика 1. 4. састанак држава страна *Оквирног споразума* (Сарајево, 31. мај 2013.)

Рад Савске комисије у финансијској 2013. години био је усмјерен на следеће активности:

- довршетак фазе планирања (између осталог, студије и главног пројекта) за обнову и развој пловидбе на пловном путу ријеке Саве;
- наставак националних процедура везаних уз *План управљања сливом ријеке Саве*, са циљем усвајања *Плана* на 5. састанку држава страна, који ће се оквирно одржати у новембру 2014.;

- даље активности везане уз израду *Плана управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве*;
- наставак јачања платформе за размјену и коришћење хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу ријеке Саве;
- ажурирање пописа приоритетних пројеката, његова верификација у контактима са главним националним центрима за *Стратегију ЕУ-е за дунавски регион*, као и припрема нових пројектних приједлога;
- убрзавање националних поступака који претходе коначној хармонизацији *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум о сливу ријеке Саве*;
- финансијско и административно управљање, као и развој интерних прописа Савске комисије;
- разматрање могућности и елаборирање опција за проширење платформе различитих интересних група, са циљем да та платформа у спровођење *Оквирног споразума* укључи владин, невладин, пословни и академски сектор.

Осим напретка постигнутог у главним областима рада, главна постигнућа Савске комисије у финансијској 2013. години укључују:

- даље интегрисање заштите животне средине у развој привредних активности, попут развоја пловидбе и туризма;
- интегрисање приступа одозго према доле („top-down“) и одоздо према горе („bottom-up“) кроз даље јачање укључивања интересних група у процес спровођења *Оквирног споразума*;
- појачану видљивост процеса спровођења *Оквирног споразума* и Савску комисију као координатора процеса, у државама странама и друго;
- даље ширење промотивних активности, укључујући организацију Дана ријеке Саве 2013., издавање службеног гласила Савске комисије, *Савског вјесника*, и специјализованих публикација, ажурирање интернет странице, као и припрема промотивних материјала Савске комисије.

Удио спољног финансирања за регионалне пројекте везане уз *Оквирни споразум* и даље је у порасту и достигао је ниво од 87% (преосталих 13% осигурано је из давања држава страна). Врло је вјероватно да ће проценат спољног финансирања и убудуће остати на високом нивоу, с обзиром на то да је 11 приоритетних пројеката Савске комисије добило ознаку или писмо препоруке *Стратегије ЕУ-е за дунавски регион*, и да се за остале планиране пројекте такође очекује да се ослоне на спољне изворе финансирања.

На основу *Декларација* са 3. и 4. састанка држава страна *Оквирног споразума*, наставиле су се разматрати могућности да одлуке Савске комисије у одређеним областима управљања водама постану правно обавезујуће.

Потписан је Меморандум о разумијевању и сарадњи између Савске комисије и Црне Горе, који пружа добру основу за свеобухватну сарадњу са Црном Гором на техничком нивоу, до њиховог пуноправног чланства у Савској комисији.

У наставку овог документа представљен је детаљан преглед активности Савске комисије. Како би информације биле што потпуније, осигурани су додаци самом *Извјештају*. Попис чланова и замјеника чланова Савске комисије налази се у Додатку I, а попис активних стручних група Савске комисије, заједно са прегледом њихових састанака у финансијској 2013. години, у Додатку II овог *Извјештаја*. Пројекти повезани са *Оквирним споразумом* који су имплементирани, у току или покренути

током извјештајног периода наведени су у Додатку III, док су планирани пројекти пописани у Додатку IV. Кратак преглед активности везаних за учешће јавности и укључивање интересних група осигуран је у Додацима V и VI. Попис скраћеница може се пронаћи као Додатак VI овог *Извјештаја*.

1. Пловидба

С обзиром на *Стратегију имплементације Оквирног споразума и План рада Савске комисије за финансијску 2013. годину*, активности Савске комисије у области пловидбе биле су усредсређене на обнову и развој пловидбе на пловном путу ријеке Саве и даљу хармонизацију и побољшање регулаторног оквира на регионалном и европском нивоу, нарочито кад је ријеч о квалификацијама посаде и правилима пловидбе.

1.1. Безбједност пловидбе

У финансијској 2013. години Савска комисија је активно учествовала у процесу даље хармонизације и надградње правила пловидбе у оквиру UNECE -а. Из тог процеса произашла је радна верзија 5. *Европског правилника за унутрашње водне путеве (CEVNI)*, за који се очекује да ће бити усвојен 2014. године, као и веома висок ниво усклађености правила између Савске комисије и комисија за пловидбу за ријеке Дунав, Рајну и Мозел.

Истовремено је завршена израда новог поглавља 12 о *Правилима пловидбе у сливу ријеке Саве - Правила ријечног надзора*. Циљ тог поглавља је да се поступак надзора на ријечи Сави усклади што је више могуће, а тиме и повећа сигурност пловидбе, нарочито на рубним дијеловима пловног пута. То ће такође бити основа за развој интернет апликације за ријечни надзор, с циљем да се омогући складиштење и коришћење података ријечног надзора за цијелу ријеку Саву на усаглашен начин.

Савска комисија наставила је активно учешће у раду Заједничке стручне групе за стручне квалификације и стандарде обуке у оквиру Европске комисије, с циљем развоја новог европског оквира за стручне квалификације и стандарде обуке. У извјештајном периоду договорене су опште мјере за даљи развој стручних квалификација и стандарда обуке за чланове посаде у унутрашњој пловидби.

Настављен је развој *Даљинара* за сектор узводно од Сиска, у сарадњи са надлежним тијелима у Хрватској, и припремљен је први концепт наставка *Даљинара*.

Након низа консултација са стручњацима из држава страна, припремљена је коначна верзија *Приручника за пловидбу на реци Сави* (Слика 2). Очекује се да ће *Приручник* бити штампан почетком финансијске 2014. године.

1.2. Технички стандарди

Што се тиче техничких захтјева за пловила на унутрашњим пловним путевима, Савска комисија је примила верзију *Техничких правила ЕУ-а за пловила* на хрватском језику и започела је обраду текста, којем су претходиле консултације са надлежним тијелима држава страна, како би се утврдио минимални ниво стандарда који су прихватљиви свим државама странама. Савска комисија наставила је са својим активним учешћем у раду UNECE-а и тијела ЕУ-е одговорних за *Техничка правила* и организовала састанак UNECE-ове групе волонтера на тему развоја *Техничких правила* који се одржао од 4. до 6. јуна у просторијама Савске комисије у Загребу.

Слика 2. Приручник за пловидбу на ријеци Сави (2014)

1.3. Спрјечавање загађења воде проузрокованог пловидбом

Као посматрач и члан Међународног савјетодавног одбора пројекта *COWANDA*, Савска комисија учествује у Пројекту са нагласком на израду нацрта *Конвенције о управљању бродским отпадом у сливу ријеке Дунав* и могућу улогу ријечних комисија у будућем међународном процесу уговарања конвенције.

1.4. Инфраструктура пловног пута

Државе стране и Савска комисија наставили су своје активности на обнови и развоју пловидбе на ријеци Сави са сљедећим резултатима:

- Израда главног пројекта пловног пута ријеке Саве на дионици Брчко-Сисак започела је 16. маја 2013. У почетној фази, на основу анализе постојеће документације и примједби из невладиних организација, предложено је проширење обима посла и буџета, као и продужење трајања пројекта. Република Хрватска начелно се сложила са потребом за даљим додатним послом и у том смислу је затражена детаљна анализа приједлога. Пројекат је тренутно обустављен с обзиром да је анализа још у току, и расправља се о измјенама и допунама уговора о Пројекту. Савска комисија је чланица управног одбора Пројекта.
- У погледу размињања пловних путева у БиХ, у току је тендерска процедура и очекује се да ће завршити почетком финансијске 2014. године.
- *Студија утицаја на животну средину* за дионицу пловног пута Брчко – Београд требала је бити завршена до краја 2013., али је рок продужен за још 1,5 г. Главни разлог продужења уговора је кашњење са припремом главног пројекта, који је потребан за израду квалитетне студије утицаја на животну средину. Продужење уговора сматрало се добрим рјешењем за координисани развој студије утицаја на животну средину и главног пројекта пловног пута.

- Пројекат *Припремни радови, главни пројекат и тендерска документација за грађевинске радове на обнови пловног пута до класе Va од Београда до Брчког (од ркм 0 до ркм 234)* покренут је иницијалним, kick-off састанком одржаним 18. октобра 2013. у Сарајеву.
- Утврђен је управни одбор Пројекта. Осим представника БиХ, Управни одбор такође укључује и представнике из Хрватске, Србије и Савске комисије.
- Савска комисија учествовала је у активностима у склопу пројекта *Загреб на Сави* (у оквиру пројекта истражују се могућности проширења пловности ријеке Саве узводно од Сиска према Словенији).
- Што се тиче активности развоја лука, Савска комисија је учествовала у развоју *Мастер плана за нову луку Сисак и Прелиминарног решења за терминал опасног терета при луци Славонски Брод*. Оба документа су завршена и представљена интересним групама.

Ове активности прати и координира Одбор који је 2011. г. основала Савска комисија. Међу члановима Одбора налазе се представници надлежних министарстава држава страна, како из сектора управљања водама/очувања природе/заштите животне средине, тако и из сектора пловидбе, те представници међународних организација (ICPDR, Дунавска комисија) и интересних група (невладине организације те привредни сектор/сектор пловидбе), чиме се обезбјеђује добро уравнотежена заступљеност сектора у поступку праћења и координације. 5. састанак Одбора одржан је 3. децембра 2013.

У оквиру активности развоја РИС-а, Савска комисија је припремила нацрт *Смјерница РИС-а за ријеку Саву*, нацрт *Електронског извјештавања (ERI)* и *Стандарда за саопштења бродарству (NtS)*. Консултације о документима одвијају се у оквиру *Ad-hoc* стручне групе за РИС. Имплементација РИС-а довршена је у сектору ријеке Саве у Србији и започела је у хрватском сектору.

Савска комисија је такође учествовала у раду Управног одбора за приоритетну област 1А *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион са циљем подршке развоју пловидбе и промовисања могућности саобраћаја на ријеци Сави у склопу Основне европске транспортне мреже*.

2. Интегрисано управљање водама

Активности Савске комисије повезане са интегрисаним управљањем водама биле су усмјерене на финализацију и/или даљи развој стратешких планова (*План управљања сливом ријеке Саве* и *План управљања ризиком од поплава*), као и интегрисаних система (ГИС-а те система праћења, предвиђања и раног упозоравања на акциденте и поплаве) за слив ријеке Саве. Значајни су напори између осталог, уложени у активности повезане са утицајима климатских промјена, питањима наноса, развојем хидролошких и хидрауличких модела, као и у припрему разних пројеката и пројектних приједлога чији је циљ подстицање сарадње држава страна у приоритетним областима сарадње.

2.1. Управљање ријечним сливом

План управљања сливом ријеке Саве, припремљен у складу са *Оквирном директивом о водама* ЕУ-а (EU WFD), под координацијским окриљем Савске комисије, сигурно представља кључну прекретницу у сарадњи са државама странама. Вишегодишњи процес припреме *Плана* завршио је у септембру 2012., када је нацрт *Плана управљања сливом ријеке Саве*, са својих 13 додатака, 22 карте и 10 пратећих докумената достављен на оцјену Савској комисији. На основу договора о модификацијама *нацрта Плана* (верзија септембар 2012.) са 31. сједнице Савске комисије, ревидирани *План управљања сливом ријеке Саве* на свим језицима достављен је Савској комисији у априлу 2013., на наставак националних процедура које претходе службеном усвајању. Са свом пратећом документацијом, укључујући документ јавне расправе, *План* је доступан на микро-интернет страници Савске комисије, израђеној посебно за потребе његовог развоја (Слика 3). Осим тога, потпуна ГИС база података коришћена у припреми *Плана*, заједно са картама, послана је релевантним институцијама држава страна у фебруару 2014.

Слика 3. Микро-интернет страница Савске комисије посвећена *Плану управљања сливом ријеке Саве*

Осим припреме *Плана управљања сливом ријеке Саве*, у извјештајном периоду се рјешавало неколико других питања везаних за исти *План*.

Како би се остварио даљи напредак према *Плану управљања наносом за слив ријеке Саве*, као што је предвиђено *Протоколом о управљању наносом уз Оквирни споразум о сливу ријеке Саве*, повезане су активности настављене у оквиру пројекта *Према*

практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера, који је Савска комисија покренула 2012., уз подршку и у сарадњи са Канцеларијом UNESCO -а у Венецији и SedNet-а. У финансијској 2013. години, равнотежа наноса за ријеку Саву разрађена је од стране радне групе Савске комисије састављене од стручњака из свих држава страна. Овај рад је такође осигурао анализу и процјену постојећих података о наносу у сливу, утврђивање недостатака у праћењу и узорковању и несигурних података, те је уродио приједлогом ефикасног система праћења наноса и препоруком будућих заједничких активности у смјеру његовог успостављања. Резултати су представљени у извјештају под насловом *Процјена равнотеже наноса за ријеку Саву (BALSES)*. Цијели извјештај ће ускоро бити доступан на интернет страници Савске комисије. Уз финансијску подршку Deltares-а (NL), књижица која даје проширени сажетак извјештаја биће објављен на енглеском и свим службеним језицима Савске комисије почетком финансијске 2014. године.

Питања климатских промјена узета су у обзир у текућем пројекту *Воде и план прилагођавања климатским промјенама за слив ријеке Саве (WATCAP)*, који финансира и Спроводи Свјетска банка и чији је циљ процјена утицаја промјене климе на сектор вода и приједлог опције за активности у склопу прилагодљивог управљања за водне подсекторе, укључујући пловидбу, хидроенергију, наводњавање, заштиту од поплава, те спровођење економске анализе пројеката на којима се темеље студије подсектора управљања водама. Пројекат је већ постигао неке важне резултате, попут хидролошког модела слива ријеке Саве, са анализом будућих климатских сценарија. Сви остали коначни резултати су у нацрту и очекује се да ће *WATCAP* бити завршен у првом кварталу финансијске 2014. године. Сви резултати биће достављени Савској комисији и државама странама на даље разматрање. Други пројекат који се бави климатским промјенама, *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промјена у сливу ријеке Саве*, службено је завршен 2013. г. Више о коначним резултатима пројекта налази се у подпоглављу 2.3 овог *Извјештаја*.

У сврху доприноса даљој интеграцији водне политике са осталим политикама и наставком дијалога са кључним интересним групама у сектору, као специфични циљеви у управљању ријечним сливом, дефинисани у *Стратегији имплементације Оквирног споразума*, пројекат *Процјена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве* покренут је у склопу Програма рада UNECE-ове *Конвенције о водама 2013.-2015.*, са циљем процјене повезивања сектора у одабраним прекограничним сливовима. Процјену повезивања сектора у сливу ријеке Саве финансијски подржава Швајцарска агенција за развој и сарадњу, као и Иницијатива за животну средину и сигурност (ENVSEC). Очекује се да ће пројекат допринијети бољем разумијевању међуодноса воде, пољопривреде, енергије и екосистема у сливу, са циљем јачања синергија и кохерентније политике између сектора вода, пољопривреде, енергије и управљања земљиштем. Као увод у пројекат, UNECE и Савска комисија заједнички су организовали радионицу (Загреб, 4.-6. марта 2014.) како би расправљали о потребама и изазовима повезаним са међусекторском координацијом и сарадњом и максимизирање користи од процјене између секторских тијела, приватног сектора и цивилног друштва.

По питању подземних вода, почетни идејни пројекат припремљен је и одобрен уз Писмо препоруке у Приоритетној области 4 (РА4) *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион (ЕУСДР)*. Што се тиче кршког подручја слива, наставило се спровођење важног спољног пројекта *Заштита и одрживо коришћење прекограничног система аквифера динарског карста (DIKTAS)*, који је покренут 2010., и прати га Савска комисија. Пројекат ће бити завршен до краја 2014.

Коначно, имплементирани су активности прикупљања средстава за шест регионалних пројеката за слив ријеке Саве (пројекти бр. 3-8 у Додатку IV), с тим да су сви или укључени као кораци у план EUSDR PA4, или су добили писмо препоруке као исто приоритетна област EUSDR -а. За спровођење ових пројеката циљаће се примарно на ЕУ фондове као могуће изворе финансирања.

2.2. Спрјечавање и контрола акцидената

Након лансирања нове верзије Система раног упозоравања на опасност од несрећа (AEWS), изграђеног на успјешним функцијама претходног система и побољшаног модерним интернет алатима, 1. марта 2013., имплементирана су два теста система у извјештајном периоду (21. новембра 2013. и 3. марта 2014.) Главни циљеви тестова били су провјера функционисања система, сарадња Главних међународних центара за узбуњивање (PIAC) у управљању изненадним загађењем које се шири низводно, као и функционисање PIAC-а 24 сата дневно 7 дана у недељи.

Резултати оба теста показали су да су PIAC-и били у стању да изврше своје основне задатке у оквиру ажурираног система, док је у погледу 24-сатне приправности било неких проблема (посебно у БиХ и Србији). Нови систем за управљање хитним ситуацијама и рано дјеловање у Србији, који је представљен на 17. састанку PEG APC - а, стална стручна група оцијенила је као позитиван корак у смјеру 24-сатног функционисања PIAC-а у Србији.

Осим тога, тражено је финансирање за пројекат *Сигурносни систем за управљање загађењем вода за слив ријеке Саве*, претходно одобрен Писмом препоруке у склопу PA5 Стратегије ЕУ-а за дунавски регион (пројекат бр. 11 у Додатку IV). Главни циљеви пројекта су развијање система за подршку заједничком одлучивању и ефикасан систем за рану контролу акцидената, како би се побољшала међудржавна сарадња институција укључених у управљање водама и оних које су укључене у цивилну заштиту, те како би се интегрисали различити сектори као потенцијални извори случајног загађења (пловидба, индустрија, путнички и железнички саобраћај).

2.3. Управљање поплавама

Припремне активности за израду *Плана управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве* настављене су у 2013., у складу са *Директивом о поплавама* ЕУ-а, као што је предвиђено *Протоколом о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу ријеке Саве*.

Низ активности имплементиран је у склопу пилот пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промена у сливу ријеке Саве*, који је финансиран у оквиру UNECE-а. Пројекат је службено завршио у децембру 2013., са сљедећим резултатима:

- Извјештај о већ завршеним или текућим пројектима планирања управљања ризиком од поплава у сливу ријеке Саве,
- Извјештај о законском оквиру који се односи на планирање управљања ризиком од поплава и прилагођавање климатским промјенама (прекогранично и национално)
- Симулација климатских модела за процјену утицаја климатских промјена на

- температуру и падавине у сливу ријеке Саве и извјештај о резултатима,
- Хидролошки модел слива ријеке Саве за процену утицаја климатских промена на водни режим ријеке Саве и одговарајуће извјештај,
  - Извјештај о иницијалној процјени угрожености од поплава у сливу ријеке Саве,
  - Извјештај о мјерама прилагођења климатским промјенама за заштиту од поплава у сливу ријеке Саве,
  - Нацрт програма за развој *Плана управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве*, и
  - Процјена потребе за подацима и информацијама за припрему заједничког Плана управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве и геобазе за поспремање података о поплавама, подручјима потенцијалног значајног ризика од поплава, опасности од поплава, осетљивости и ризика.

О свим резултатима пилот пројекта расправљало се унутар шире групе интересних група из цијелог слива ријеке Саве, примарно са оним релевантним за управљање ризиком од поплава и питања климатских промјена у земљама, на неколико састанака и на завршној радионици (одржаној 5.-6. јуна 2013. у Загребу). Ови резултати пројекта представљају добру основу за даљи напредак сарадње држава страна у управљању поплавама, у складу са акцијама договореним *Протоколом* и *Стратегијом имплементације Оквирног споразума*.

Заједнички извјештај *Прелиминарне процјене ризика од поплава (PFRA)* за слив ријеке Саве израдила је Стална стручна група за заштиту од поплава (PEG FP). Заједнички *Извјештај PFRA* попраћен је картом која приказује национална Подручја потенцијалног значајног ризика од поплава (APSRF). Овај извјештај представља заједнички напор држава страна у смјеру имплементације ЕУ *Директиве о поплавама* у сливу ријеке Саве, као и начин на који се информације о ризику од поплава размјењују између земаља у сливу. Наставиће се дијалог и координација активности усклађивања APSRF-а која дијеле двије или више земаља страна. Заједнички *Извјештај PFRA* биће довршен и објављен у првом кварталу финансијске 2014. године.

Савска комисија је потпомогла пројекат *WATCAP* и пилот пројекат UNECE-а тако што је дала смјернице за хидролошке моделе развијене у склопу та два пројеката. Резултати моделовања представљени су Савској комисији и ускоро ће бити предати именованим институцијама држава страна, заједно са хидрауличким моделом ријеке Саве (иницијално развијеном у сарадњи са USACE -ом и даље унапређеним од стране Савске комисије).

С обзиром да се ови модели могу сматрати прелиминарним, потребан је додатни напор како би се њихова функционална употреба прилагодила потребама мапирања поплава, као подршка систему предвиђања поплава и за анализу алтернатива у склопу будућих пројеката заштите од поплава. Стога су предложена два пројекта за унапређење хидролошких и хидрауличких модела:

- *Унапређење управљања ризиком од поплава у сливу ријеке Саве побољшавањем хидролошког модела за боље предвиђање и планирање*, достављен UNECE-у/ENVSEC-у, и
- *Слив ријеке Саве, уз подршку USACE-а – 2. фаза*; достављен Команди америчких снага у Европи.

Приједлог пројекта директно је повезан са остваривањем одредби *Оквирног споразума о сливу ријеке Саве* и *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу*

ријеке Саве. Достављен је у 11. кругу WBIF-овог позива на доставу предлога и укључује двије компоненте:

- *План управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве, укључујући Програм мјера, и*
- *Систем упозорења и предвиђања поплава за слив ријеке Саве, чиме су покривена два приоритетна пројекта везана уз управљање поплавама (пројекти бр. 9 и 10 у Додатку IV), који су претходно одобрени Писмом препоруке у склопу Стратегије ЕУ-а за дунавски регион.*

3. Међусекторска и друга питања

3.1. Управљање информацијама

Према *Стратегији ГИС-а за слив ријеке Саве* коју је Савска комисија усвојила 2008., развој ГИС-а за слив ријеке Саве планиран је у три фазе: успостављање кључних функционалности (Фаза 1), развој и имплементација напредних алата, мапирање и услуге извјештавања (Фаза 2), и развој и имплементација напредних динамичних алата и услуга (Фаза 3).

У склопу имплементације гранта ЕУ-а Савској комисији под називом *Поодришка Савској комисији у изради и имплементацији Плана управљања сливом ријеке Саве*, постигнуто је сљедеће:

- Купљен је хардвер за ГИС за слив ријеке Саве (сервери за податке и апликације),
- Прецизирани су сетови ГИС података који се користе за потребе Анализе слива ријеке Саве и *Плана управљања сливом ријеке Саве*, а карте су припремљене како на енглеском тако и на свим службеним језицима.

Ови сетови података, у облику базе геоподатака, послужиће као основни улазни подаци за будући ГИС слива ријеке Саве.

Будући да 1. фаза ГИС-а за Саву није била у потпуности имплементирана у оквиру гранта ЕУ-а за вријеме припреме *Плана управљања сливом ријеке Саве*, нови приједлог пројекта припремљен је у финансијској 2013. години и достављен ЕУ-у. Нови грант је одобрен у 4. кварталу финансијске 2013. године и настављена је имплементација преосталих активности 1. фазе за успостављање ГИС-а за слив ријеке Саве, док је наставак пројекта (који је обухватао Фазе 2 и 3) укључен као једна од основа у плану РА4 *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион* (пројекат бр. 12 у Додатку IV).

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

У сарадњи са релевантним националним институцијама држава страна (министарства заштите животне средине и/или управљања водама, агенције за воде и националне хидрометеоролошке службе - НХМС), Савска комисија успоставила је платформу за размјену и коришћење хидролошких и метеоролошких информација кроз:

- Израду годишњег сажетка водног режима на релевантним мјерним станицама у сливу ријеке Саве, укључујући податке о водостају, дневном испуштању воде, испуштању суспендованог наноса и падавинама. До сад су припремљени Хидролошки годишњаци за године од 2006. до 2010., који су доступни на интернет страници Савске комисије (<http://www.savacommission.org/publication>). Нови годишњаци биће припремљени након што земље доставе релевантне податке. Пуну подршку наставку активности на припреми и објави Хидролошког годишњака дали су директори НХМС-ова, изразивши своју преданост улагању напора да се убудуће доступност података за претходну годину осигура у првој сљедећој години;
- Успостављање трајних веза са базама података НХМС-ова. Подаци о договореним хидролошким параметрима (водостај и промјене нивоа воде, испуштање, температура воде) са договорених мјерних станица у сливу континуирано се приказују на интернет страници Савске комисије

(<http://www.savacommission.org/hydro/>). Сличан систем за метеоролошке податке још је у развоју и није доступан широј јавности.

Узевши у обзир да је размјена података и информација провјереног квалитета кључан елемент при предузимању активности у сливу, у распону од упозорења и предвиђања поплава до различитих аспеката управљања водним ресурсима, Савска комисија је покренула развој *Политике размјене хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу ријеке Саве* уз подршку Свјетске метеоролошке организације. Главни циљеви документа су дефинисање процедуре, као и минималног нивоа размјене хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу. Након консултација са *Ad-hoc* стручном групом за хидролошка и метеоролошка питања (Ah NM EG) и провјере од стране сталних стручних група Савске комисије, коначно прихватање и потписивање документа планира се у финансијској 2014. години.

Осим тога, припремљен је *Програм за развој хидролошке студије за слив ријеке Саве*. Идејни пројекат развоја *Хидролошке студије* већ је раније одобрен Писмом препоруке у склопу EUSDR PA4 (пројекат бр. 13 у Додатку IV).

3.3. Остала развојна питања

Одрживи ријечни туризам дефинисан је на 2. састанку држава страна (Београд, 1. јуна 2009.) као област будућег рада Савске комисије. Од тада је имплементиран цијели низ активности у овој области, као што је припрема првог *Наутичког и туристичког водича за ријеку Саву* икада објављеног, који је израђен и објављен у сарадњи са Форумом регионалних привредних комора држава страна (ERUSRS), и припрема пројектних предлога за *Мастер план за развој наутичког туризма у сливу ријеке Саве* и *Успостављање понтонске мреже за туристичка пловила дуж ријеке Саве* (пројекти бр.1-2 на "попису Б", у Додатку IV).

У извјештајном периоду су финализиране *Прекограничне смјернице за екотуризам у сливу ријеке Саве* у склопу пројекта *Промоција развоја екотуризма у сливу ријеке Саве*, који је спровела Савска комисија у сарадњи са Амбасадом САД-а у Хрватској и канцеларијом REC-а у Хрватској. Планирано је да документ послужи као стручни допринос доносиоцима одлука и смјерница националном стратешком планирању развоја екотуризма. У томе смислу, Савска комисија је на својој 33. сједници усвојила Препоруку 2/13, сугериришући државама странама да у својим будућим активностима у области одрживог ријечног туризма, посебно у развоју стратешких докумената и имплементацији повезаних пројеката, узму *Смјернице* у обзир. Конкретно, *Смјернице* се сматрају добром основом за пројекте попут *Мастер плана за развој екотуризма у сливу ријеке Саве* и *Успостављања „еко-значке“ за слив ријеке Саве* (пројекти бр. 3-4 на "попису Б", у Додатку IV). *Смјернице* су доступне на интернет страници Савске комисије <http://www.savacommission.org/publication>.

Настављене су припремне активности за развој бицикличких стаза дуж ријеке Саве (пројекат бр. 5 на "попису Б", у Додатку IV), у блиској сарадњи са бицикличким организацијама као директним крајњим корисницима, па је на тај начин демонстрирана добра комбинација приступа одозго према доле и одоздо према горе. У сврху промовисања пројекта организована је Бицикличка тура Сава 2013., од ушћа до извора ријеке Саве, у склопу прославе Дана ријеке Саве 2013. (види Додатак VI).

Истражују се могућности финансирања за пет пројеката наведених у Додатку IV. Са циљем да се представници индустрије укључе у процес планирања развоја туризма, покренуте су консултације са представницима ERUSRS-а.

4. Сарадња, промотивне активности и укључивање интересних група

4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама

Сарадња Савске комисије са великим бројем међународних организација одржала се током извјештајног периода, са посебним нагласком на организације и институције наведене у Члану 5 *Оквирног споразума*.

Сарадња са ICPDR-ом и Дунавском комисијом службено се темељи на меморандуму о разумијевању који су потписале обе комисије и који пружа могућности за блиску сарадњу и координацију активности комисија. Кроз узајамно учешће на сједницама, састанцима стручних група и осталим догађајима комисија, осигурана је координација активности. Процес имплементације *Заједничке изјаве о водећим начелима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав*, који заједнички координирају ICPDR, DC и Савска комисија заједно са Европском комисијом, наставио се организовањем 5. састанка о имплементацији *Заједничке изјаве* (Загреб, 4.-5. фебруара 2014.) Укључивање ICPDR-а и DC-а у рад Одбора за праћење и координацију пројекта пловидбе Савом додатна је компонента сарадње са двије комисије.

Сарадња са UNECE-ом додатно је интензивирана. Осим учешћа Савске комисије у радним групама UNECE-а и у осталим дешавањима, двије организације су учествовале у финализацији пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промјена у сливу ријеке Саве* и у иницијалној фази пројекта *Процјена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве*, који се спроводи у оквиру UNECE-а.

Сарадња Савске комисије са Европском комисијом била је усмјерена на заједничку припрему новог гранта ЕС-а за преостале задатке 1. фазе успостављања ГИС-а за слив ријеке Саве и укључености Савске комисије у активности везане за имплементацију *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион*, како би се осигурала имплементација пројекта везаних за Оквирни споразум о сливу ријеке Саве у оквиру *Дунавске стратегије*. Коначно, Савска комисија активно је учествовала у изради новог европског правног оквира за стручне квалификације и стандарде обуке у области унутрашње пловидбе.

Сарадња са UNESCO-м постепено се развија. Имплементација пројекта *Подстицање укључености интересних група у управљање сливом ријеке Саве*, уз подршку канцеларије UNESCO-а у Венецији и GWP-Med-а у процесу је финализације. Настављена је имплементација пројекта *Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера*, који финансијски подржава канцеларија UNESCO-а у Венецији. У склопу припрема за прославу Дана ријеке Саве 2014., канцеларија UNESCO-а у Венецији и Савска комисија заједно су организовали конкурс за сценарио за стрип повезан са водом и животном средином. На основу најбољих сценарија које су послали ученици из школа у сливу ријеке Саве, биће направљен стрип у оквиру UNESCO-ве иницијативе "H2OooH" и дистрибуиран на глобалном нивоу.

Сарадња са институцијама америчке владе додатно је унапријеђена. У извјештајном периоду била је усмјерена на припремне активности за даљи развој хидролошких и

хидрауличких модела (слива) ријеке Саве уз подршку USACE-а, финализацију пројекта *Промоција развоја екотуризма у сливу ријеке Саве*, и припрему приједлога пројекта *Јачање учешћа јавности и укључивања интересних група у сливу ријеке Саве* које ће потенцијално подржати америчка влада.

Одржала се сарадња са осталим комисијама за пловидбу (нпр. Комисија за ријеку Мозел и, нарочито CCNR) те осталим комисијама за заштиту ријека и језера (нпр. комисије за заштиту ријека Рајне, Елбе и Одре). Такође, постоји континуирана сарадња са регионалним организацијама (OESS, RCC, REC, SEETO, GWP-Med, GWP CEE), међународним финансијским институцијама (Светска банка), специјализованим организацијама, организацијама и групама (WMO, GIS forum) и пословним сектором (Coca-Cola). Коначно, настављено је одржавање контаката са Делегацијом Европске комисије у Хрватској и дипломатским кором у Републици Хрватској.

4.2. Сарадња са националним институцијама

У извјештајном периоду дошло је до континуиране сарадње Савске комисије са националним институцијама надлежним за имплементацију *Оквирног споразума о сливу ријеке Саве*.

Осим сарадње везане за имплементацију *Оквирног споразума* у општем смислу, што је такође укључивало учешће представника држава страна у раду стручних група Савске комисије, посебна је пажња посвећена:

- развоју *Плана управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве* (министарства држава страна одговорна за управљање водама и животну средину);
- обнови и развоју пловидбе на ријечи Сави (министарства држава страна одговорна за саобраћај на унутрашњим пловним путевима);
- припреми регионалних пројеката у вези са *Оквирним споразумом* (сва надлежна министарства);
- припремним активностима у склопу организације прославе Дана ријеке Саве и остале PR активности везане за имплементацију *Оквирног споразума* (министарства, именовани представници држава страна).

Настављена је сарадња са представницима држава страна у тијелима за имплементацију *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион*, како би се координисале акције националних представника и Савске комисије у склопу процеса имплементације *Дунавске стратегије*.

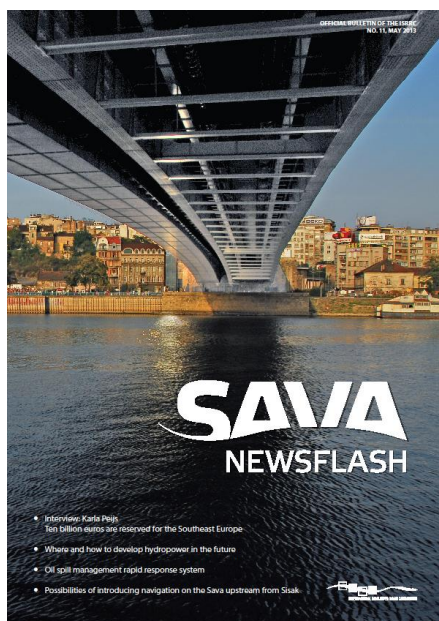
Осим са националним институцијама одговорним за имплементацију *Оквирног споразума*, задржана је сарадња са осталим организацијама, попут оне са националним хидрометеоролошким службама држава страна, агенцијама одговорним за развој и одржавање унутрашњих пловних путева, лучким капетанијама, регионалним привредним коморама, туристичким организацијама, факултетима и институтима који се баве природним и техничким наукама, свим врстама технологија, очувањем природе итд. Такође је задржана традиција годишњих састанака са лучким капетанима из слива ријеке Саве, организацијом 8. састанка (Љубљана 17. октобра 2013.)

4.3. Промотивне активности и укључивање интересних група

Активности везане уз учешће јавности и укључивање интересних група у склопу

имплементације *Оквирног споразума* континуирано расту. Информације о имплементацији *Оквирног споразума* саопштене су интересним групама и широј јавности путем:

- Службене интернет странице Савске комисије (www.savacommission.org), гдје су информације о активностима, пројектима и документима стављене на располагање широј јавности и стално се ажурирају најновијим чињеницама и вијестима.
- Службеног гласника Савске комисије, *Савског вјесника*, који излази двапут годишње као двојезична публикација (на енглеском и једном од службених језика Савске комисије). У извјештајном периоду објављени су бројеви 11 и 12 (Слика 4).
- Публикација и извјештаја, укључујући *Хидролошки годишњак* за године 2009. и 2010. те бројни извјештаји, брошуре и леци објављени од стране Савске комисије и подијељени на радионицама и састанцима.
- Текстова за пројекте, књиге, билтене и интернет странице осталих организација/институција.
- Објава за штампу и извјештаја за медије, нпр. оних у вези са прославом Дана ријеке Саве.
- Консултационих радионица, јавних презентација и осталих састанака са заинтересованим странама које је организовала или суорганизовала Савска комисија, према попису у Додатку V.
- Прославе Дана ријеке Саве 2013. (деталјан преглед активности налази се у Додатку VI).

Слика 4. *Савски вјесник* бр. 11 (мај 2013.) и бр. 12 (новембар 2013.)

Остале активности у финансијској години 2013. укључивале су:

- Стално подстицање владиних и/или невладиних организација, као и других институција, да постану посматрачи при Савској комисији;
- Наставак процеса имплементације *Заједничке изјаве о водећим начелима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав*, под заједничким водством Савске комисије, ICPDR-а и Дунавске комисије;

- Финализацију *Плана учешћа јавности за слив ријеке Саве*, који Савска комисија сматра добром основом за даље активности јачања учешћа јавности и укључивања интересних група у процес имплементације *Оквирног споразума*;
- Наставак рада на припреми *Студије изводљивости за успостављање Савског партнерства за воде*, са циљем разматрања могућности и разраде опција за ширење платформе за различите интересне групе у сливу ријеке Саве за укључивање владиног, невладиног, пословног и академског сектора;
- Припрему приједлога пројекта *Јачање учешћа јавности и укључивања интересних група у сливу ријеке Саве*, који ће потенцијално подржати америчка влада и чији је циљ подстицање јачања свијести младе популације у сливу ријеке Саве и омогућити успостављање Вијећа за ријеку Саву, као савјетодавног тијела Савске комисије, које комисија планира да оснује.

5. Правна питања

5.1. Протоколи уз *Оквирни споразум*

Оквирни споразум одређује неколико области које би требале бити регулисане додатним протоколима. У извјештајном периоду релевантне активности су биле усредсређене на следеће протоколе уз *Оквирни споразум*.

Протокол о спрјечавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум потписан је на 2. састанку држава страна, 1. јуна 2009. *Протокол* је усмјерен на спрјечавање, надзор и смањење загађења које узрокују пловила, задовољавање техничких захтјева за опремање лучких објеката и осталих прихватних станица, развој најбољих доступних техника, информисање, развој мјера деловања у случају излијевања и праћење квалитета воде. Досад су *Протокол* ратификовале Босна и Херцеговина (2009. г.) и Хрватска (2010. г.)

Циљеви *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум* су регулисање питања везаних за одрживу заштиту од поплава путем превенције и/или смањења ризика од поплава, предузимањем одговарајућих мјера и активности, уз адекватне мјере за заштиту животне средине и он је потписан 2010. године. У складу са одредбом *Протокола*, државе стране морају развити *План управљања ризиком од поплава* који дефинише циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива, мјере којим ће се ти циљеви постићи, механизме координације на нивоу слива и начин сарадње држава страна у ситуацијама хитне одбране од поплава. До сад су *Протокол* ратификовале Босна и Херцеговина (2011.) и Република Хрватска (2012.)

Протокол о управљању наносом уз Оквирни споразум о сливу ријеке Саве за циљ има подстицање успостављања одрживог управљања наносом у сливу, бавећи се квалитативним питањима (везаним за загађење наноса, укључујући процјену ризика, контролу извора и одлагања контаминираног наноса) и квантитативним питањима (попут надзора багеровања, ерозија и бујица, седиментације, утицаја брана и морфолошких промјена). Савска комисија усвојила је *Нацрт Протокола о управљању наносом* и доставила га државама странама 2010. г. на коначно усклађивање. Организација састанка посвећеног завршном усклађивању планира се што је прије могуће, по завршетку прописаних националних поступака за довршетак преговора.

Протокол о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум укључује неколико циљева оријентисаних на утврђивање ризичних активности, њиховог карактера и могућих посљедица, превенцију, планирање и припремљеност у случају ванредних ситуација, одговарајући систем узбуњивања и упозоравања компатибилан са постојећим системима на нивоу слива, процјену ванредних утицаја, реакције и узајамну помоћ држава страна у случају ванредних ситуација. *Нацрт Протокола о ванредним ситуацијама* Савска комисија је усвојила у марту 2009. године и прослиједила га државама странама на завршну ревизију. Коначно усклађивање *Протокола* очекује се у зависности од нивоа спремности држава страна.

Протокол о прекограничним утицајима уз Оквирни споразум прво је требало да има за циљ регулисање питања која се тичу мјера осигуравања интегритета водног режима у сливу ријеке Саве и елиминисања или смањења прекограничних утицаја на воде осталих држава страна проузроковане економским и/или осталим активностима.

Међутим, у међувремену су све државе стране ратификовале *Esproo конвенцију* на коју се *Протокол* увелико ослања и организоване су стручне консултације како би се преиспитала стварна корист од *Наирта Протокола*. Закључено је како *Протокол* у свом садашњем облику више није неопходан као додатна вриједност постојећим механизмима. Савска комисија недавно је основала радну групу за даље разматрање тога питања.

5.2. Административно управљање и правна подршка

У оквиру рада Савске комисије, њених радних група и Секретаријата пружена је трајна правна подршка, укључујући организовање сједница Савске комисије, припремних активности за 4. састанак држава страна *Оквирног споразума*, као и припрему разних врста писаних докумената.

Како би се подстакло активно учешће осталих владиних и/или невладиних организација у раду Савске комисије и тиме укључили сви релевантни фактори који би могли придонијети практичној имплементацији *Оквирног споразума*, те организације се континуирано подстичу да постану посматрачи при Савској комисији. Током извјештајног периода, јавна установа Парк природе Лоњско поље и невладина организација Слап добили су статус посматрача при Савској комисији.

Такође треба напоменути да је *Меморандум о разумијевању и сарадњи између Савске комисије и Црне Горе* потписан 9. децембра 2013. Предмет *Меморандума* је сарадња између учесника на подручјима која *Оквирни споразум* покрива, у циљу боље координације и ефикасности активности од обостраног интереса. Циљ *Меморандума* је осигурање оквира за јачање сарадње и координације између учесника и промоција духа практичне и прагматичне блиске сарадње оријентисане према резултату и партнерства у остваривању заједничких стратешких циљева везаних за одрживо управљање водама, а све то узимајући у обзир циљеве и основна начела *Оквирног споразума*.

6. Финансијска питања

6.1. Буџет

На 31. сједници Савске комисије (Београд, 20. фебруара 2013.) донесена је одлука о прихватању *Буджета Савске комисије за финансијску годину 2013.* (1. априла 2013. – 31. марта 2014.), у укупном износу од 530.200,00 еура.

Прихваћени *Буджет* састоји се од редовних годишњих доприноса у износу од 487.960,00 еура (односно 121.990,00 еура по земљи), преноса из Резервног фонда у износу од 39.740,00 еура и од дијела UNECE-овог гранта за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промјена у сливу ријеке Саве*, у износу од 2.500,00 еура.

Попис годишњих доприноса држава страна и других примања у Општи фонд, као и попис трошкова током финансијске 2013. године налазе се у Табели 1 и Табели 2.

Табела 1. Пристигли редовни годишњи доприноси и друга примања за финансијску 2013. годину (у еурима).

<i>Држава страна</i>	<i>Примици за финансијску 2013. годину</i>
Босна и Херцеговина	121.990,00 ¹
Хрватска	121.990,00 ²
Србија	121.990,00 ³
Словенија	121.990,00 ⁴
Укупни примљени износ доприноса	487.960,00
Пренос из Резервног фонда	39.740,00 ⁵
Разно	27.684,55 ⁶
Укупни приход Оштег фонда	555.384,55

Напомена: ¹ Допринос је уплаћен 20. априла 2013. ² Допринос је уплаћен у два једнака дијела, 10. јуна и 11. октобра 2013. ³ Допринос је уплаћен 10. априла 2013. ⁴ Допринос је уплаћен 16. јануара 2014. ⁵ Пренесени износ за покривање неочекиваних трошкова. ⁶ Дио гранта Европске комисије, UNESCO-а и UNECE-а за имплементацију пројекта.

Табела 2. Трошкови по основној намјени у финансијској 2013. години (у еурима).

<i>Буджетско поглавље</i>	<i>Расходи¹</i>
Плате и доплате за особље	416.916,82
Текући трошкови	32.364,83
Путни трошкови	28.012,54
Оперативни трошкови	25.461,35
Опрема	2.345,25
Укупни расходи	505.100,79 ²

Напомена: ¹ Износ расхода на дан 31. марта 2014. ² У складу са Финансијским правилима Савске комисије, остатак из Општег фонда биће пребачен у Резервни фонд.

Буджетске ставке Оштег фонда успоредиве су са првобитно утврђеним износима, што представља 95% остварења планираног износа.

6.2. Финансирање пројеката и студија у оквиру посебних фондова

Током финансијске 2013. године укупни примљени износ у Посебни и повјеренички фонд износио је 150.639,76 еура, укључујући:

- износ од 90.000,15 еура – грант Европске комисије (уплата аванса) за имплементацију пројекта Подршка Савској комисији за развој географског информационог система за ријеку Саву и камата на средства,
- износ од 21.884,97 еура (29.910,13 USD) – грант УНЕСКО-а (коначна уплата) за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промјена у сливу ријеке Саве* и камата на средства,
- износ од 33.750,43 еура – грант УНЕСКО-а за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промјена у сливу ријеке Саве* и камата на средства, као и износ од 5.000,79 еура – грант SedNet -а / Deltaresa за имплементацију подпројекта *Финализација и дистрибуција процјене равнотеже наноса у цијелом сливу ријеке Саве* и камата на средства и
- износ од 3,42 еура – камата на средства у БиХ фонду.

Укупни трошкови Посебног и повјереничког фонда у финансијској години 2013. износили су 80.576,89 еура, а главни дио тога износа био је за имплементацију пројеката *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процјене климатских промјена у сливу ријеке Саве, Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера, и подпројекта Финализација и дистрибуција процјене равнотеже наноса у цијелом сливу ријеке Саве.*

6.3. Остале активности

Током финансијске 2013. године настављен је развој интерног и екстерног финансијског управљања. Обављена је ревизија финансијског управљања Савске комисије за финансијску 2012. годину, а Савска комисија примила је на знање *Извјештај о ревизији* на својој 33. сједници.

ДОДАЦИ

ДОДАТАК I. Попис чланова и заменика чланова Савске комисије

Бр.	Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина			
1.	Ениса Бабић	Чланица Савске комисије (привремена)	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
2.	Саво Глувић	Замјеник члана Савске комисије	ВП "САВА" Градишка, Босна и Херцеговина
Република Хрватска			
3.	Игор Буторац	Члан Савске комисије	Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
4.	Дражен Куречић	Замјеник члана Савске комисије	Министарство пољопривреде Републике Хрватске
Република Србија			
5.	Миодраг Пјешчић	Предсједавајући, члан Савске комисије	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Републичка дирекција за воде
6.	Владан Здравковић	Замјеник члана Савске комисије	Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије
Република Словенија			
7.	Митја Брицељ	Члан Савске комисије	Министарство пољопривреде и животне средине Републике Словеније
8.	Роберт Којц	Замјеник члана Савске комисије	Министарство спољних послова Републике Словеније

ДОДАТАК II. Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних у финансијској 2013. години

Сљедеће стручне групе су биле активне током извјештајног периода:

- Стална стручна група за управљање ријечним сливом (PEG RBM);
- Стална стручна група за спрјечавање и контролу акцидената (PEG APC);
- Стална стручна група за спрјечавање поплава (PEG FP);
- Стална стручна група за пловидбу (PEG NAV);
- *Ad-hoc* стручна група за РИС (*Ah* RIS EG);
- *Ad-hoc* стручна група за ГИС (*Ah* GIS EG);
- *Ad-hoc* стручна група за хидролошка и метеоролошка питања (*Ah* HM EG);
- *Ad-hoc* правна стручна група (*Ah* L EG);
- *Ad-hoc* финансијска стручна група (*Ah* FIN EG).

У складу с *Оквирним споразумом*, стручне групе су предвиђене као службене платформе за пружање помоћи, усмјеравање напора и координацију свих активности Савске комисије у вези са имплементацијом *Оквирног споразума*. То такође значи да сви релевантни материјали, документи и приједлози које Секретаријат припреми треба да прођу евалуацију у стручним групама прије предлагања Савској комисији на одобрење.

Сљедећи састанци стручних група одржани су у финансијској 2013. години:

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто
1.	8. састанак <i>Ah</i> HM EG	3. април 2013.	Загреб
2.	26. састанак PEG RBM	22. мај 2013.	Загреб
3.	16. састанак PEG NAV	4. – 5. јун 2013.	Загреб
4.	22. састанак PEG FP	14. – 15. октобар 2013.	Загреб
5.	17. састанак PEG APC	5. новембар 2013.	Београд
6.	27. састанак PEG RBM	28. – 29. новембра 2013.	Загреб
7.	7. састанак <i>Ah</i> FIN EG	16. децембар 2013.	Загреб
8.	9. састанак <i>Ah</i> HM EG	17. децембар 2013.	Загреб
9.	9. састанак <i>Ah</i> GIS EG	21. јануар 2014.	Загреб
10.	23. састанак PEG FP	30. – 31. јануар 2014.	Загреб

ДОДАТАК III. Попис пројеката у вези са *Оквирним споразумом* који су имплементирани, у току или покренути у финансијској години 2013.

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примједба о статусу / Раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буджет (хиљада еура)	Извор финансирања
Управљање ријечним сливом						
Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера	~ 2,5 године	У току	Започео у априлу 2012.; Кораци 1 и 2 (од 5) имплементирани	UNESCO, Савска комисија	225,0	UNESCO (ISI, IHP, Канцеларија у Венецији), SedNet, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Пројекат повезивања сектора вода- пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве	15 мјесеци	У току	Започео у јануару 2014.	UNECE	~ 50,0	UNECE
Управљање поплавама						
Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и пројекције климатских промјена у сливу ријеке Саве	40 мјесеци	Имплементи ран	август 2010. – децембар 2013.	Факултет грађевинарства., Сплит, Хрватска; Факултет грађевинарства и геодезије, Љубљана, Словенија	~ 136,0 (170.000 \$)	UNECE
Развој пловидбе						
Мастер план нове Луке Сисак	14 мјесеци	Имплементи ран	2013.	ИЦ Консулентен, АТ	1.275,0	ЕС (IPA XP)
					225,0	XP
Прелиминарно рјешење за терминал опасног терета при луци Славонски Брод	10 мјесеци	Имплементи ран	април 2013. – март 2014.	Парсонс Бринцкерхофф Лтд., САД	1.487,5	ЕС (IPA XP)
					262,5	XP

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примједба о статусу / Раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буджет (хиљада евра)	Извор финансирања
ЕИА и Главни пројекат пловног пута ријеке Саве (Деоница Брчко – Сисак)	~ 2 године	У току	Завршен преглед прелиминарне документације; Главни пројекат у изради	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (преглед); Witteveen+Bos, NL (главни пројекат)	2.125,0	ЕС (IPA XP)
					375,0	XP
Разминирање и пројектна документација (ЕИА и главни пројекат) пловног пута ријеке Саве (Деоница Београд – Брчко)	~ 2 године	У току	ЕИА у изради; Главни пројекат у изради	АЕСОМ, ЕС (студија); VPB i IGH, HR (главни пројекат)	5.270,0	ЕС (IPA БА)
Имплементација РИС-а на ријеци Сави	3 године	У току	У Србији, Имплементиран	Пловпут, РС	~ 1.100,0	ЕС
			У Хрватској, тендерска процедура завршена, уговор би ускоро требало да буде потписан		1.360,0	ЕС (IPA XP)
			У БиХ, прикупљање средстава у току		240,0	XP
Обнова Луке Брчко		У току	Започео 2012. Израда пројектне документације у финалној фази. Преговори о финансирању радова у току.		5.800,0	Свјетска банка
Управљање информацијама						
Успостава и завршетак ГИС-а за слив ријеке Саве – 1. фаза имплементације	~ 2 године	У току	Дио 1: април 2010. – август 2012. (са грантом ЕС-а за припрему Плана управљања сливом ријеке Саве); Дио 2: започет у фебруару 2014.,(нови уговор за грант ЕС-а)	Консултанте још треба одабрати	168,0	ЕС
					22,0	Савска комисија
Хидролошка и метеоролошка питања						
Израда Детаљног програма за развој хидролошке студије за слив ријеке Саве	12 месеци	Имплементиран	април 2012. – јун 2013.	Факултет грађевинарства и геодезије, Љубљана, Словенија	5,0	Савска комисија

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примједба о статусу / Раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буджет (хиљада еура)	Извор финансирања
Побољшавање управљања хидролошким подацима и поступака размјене	12 мјесеци	У току	март 2013. – април 2014.	WMO	~ 50,0	ЕС (IPA)
Питања климатских промена						
План адаптације воде и климе за слив ријеке Саве	~ 2 године	У току	Започео у јуну 2009.; Завршетак се очекује у мају 2014.	Свјетска банка	~ 240,0 (~ 300.000 \$)	Свјетска банка
Развој ријечног туризма						
Промоција развоја екотуризма у сливу ријеке Саве	15 мјесеци	Имплементиран	април 2012. – јун 2013.	Амбасада САД-а у Загребу, REC Хрватска, ISRBC	~ 25,0	Амбасада САД-а у Загребу
Учешће јавности и укључивање интересних група						
Подстицање укључивања интересних група у управљање сливом ријеке Саве – Према успостављању Савског партнерства за воде	9 мјесеци	У току	Започео у новембр 2010.; Одгода у имплементацији; Завршетак се очекује у првој половини 2014.	GWP-Med	46,5	UNESCO, ЕС, GWP-Med

ДОДАТАК IV. Попис планираних пројеката у вези са *Оквирним споразумом*

Пројекти директно повезани са главним циљевима *Оквирног споразума* („списак А“)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буджет (хиљада еура)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој пловидбе						
1	Грађевински радови за обнову пловног пута ријеке Саве	5-6 година	Развој главног пројекта у току	~ 85.000	IPA, WB, EBRD	2015. (по завршетку главног пројекта)
2	Успостављање система за прикупљање, обраду и одлагање опасног и бродског отпада на ријеци Сави	~ 5 година	Идејни пројекат доступан	~ 4.000	IPA, IPF	По завршетку пројекта CO-WANDA
Управљање ријечним сливом						
3	Оцјена биоразноликости и еколошког статуса наноса, воде и биота у сливу ријеке Саве	2 године	Приједлог пројекта доступан; добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	1.490	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
4	Према одрживом управљању наносом у сливу ријеке Саве	~ 2,5 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	
5	Заштита и одрживо коришћење водних ресурса из алувијалних аквифера слива ријеке Саве	~ 2 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	
6	Имплементација Плана управљања сливом ријеке Саве	~ 2 године	Идејни пројекат укључен као корак бр. 6 у План акције 2 („Јачање сарадње на нивоу подслива“) у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	2015. (чим државе стране подрже План управљања сливом ријеке Саве)
7	Ажурирана Анализа слива ријеке Саве (у склопу 2. круга планирања Плана управљања сливом ријеке Саве)	~ 2 године	Идејни пројекат укључен као Корак Бр. 7 у План акције у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови	Активности започете у склопу редовног рада PEG RBM
8	Припрема 2. плана управљања сливом ријеке Саве	~ 4 године	Идејни пројекат укључен као Корак Бр. 8 у План акције 2 у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови, GEF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буджет (хиљада еура)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Управљање поплавама						
9	Развој Плана управљања ризиком од поплава за слив ријеке Саве	4 године	Очекује се завршетак Програма за израду Плана до краја 2013.; Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5	до 3.000	Пријава (за пројекте 9, 10 и 13) достављена WBIF-у	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
10	Одрживо оперативно предвиђање поплава у реалном времену и управљање водним ресурсима	3 године	Приједлог пројекта доступан; добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5	2.900	Пријава (за пројекте 9, 10 и 13) достављена WBIF-у	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
Спречавање и контрола акцидената						
11	План заштите и спашавања у случају загађења вода у сливу ријеке Саве	2,5 године	Приједлог пројекта доступан; добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5	1.400	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), ГЕФ	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
Управљање информацијама						
12	Успостава и завршетак ГИС-а за Саву – 2. и 3. фаза имплементације	~ 3 године (2. фаза)	Идејни пројекат укључен као Корак Бр. 5 у Плану акције 3 („Подршка системима за прикупљање података које је развио ICPDR“) у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови, ГЕФ	
Хидролошка и метеоролошка питања						
13	Хидролошка студија за слив ријеке Саве	2,5 године	Доступан детаљан програм (ToR); добила писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.250	Пријава (за пројекте 9, 10 и 13) достављена WBIF-у	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства

Остали регионални пројекти корисни за имплементацију *Оквирног споразума* („списак Б“)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буджет (хиљада еура)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој речног туризма						
1	Мастер план за развој наугичког туризма за слив ријеке Саве	~ 1 година	Сажетак пројекта доступан	500 -1.000	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	
2	Успостава понгонске мреже за туристичка пловила дуж ријеке Саве	~ 1 година	Приједлог пројекта доступан	~ 500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
3	Мастер план за развој екотуризма за слив ријеке Саве	~ 1 година	„Прекограничне смјернице за екотуризам у сливу ријеке Саве“ доступне	~ 500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	
4	Успостављање „еко-значке“ за слив ријеке Саве	6 месеци	„Прекограничне смјернице за екотуризам у сливу ријеке Саве“ доступне	~ 100	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	
5	Развој бицикличких стаза дуж ријеке Саве	/	Приједлог пројекта за Фазу 1 (развој иницијалног концепта) доступан; Пројектни приједлог за цијели пројекат у изради	~ 75 (Фаза 1)	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	Спреман за имплементацију (фазе 1) чим се осигурају средства
Развој малог и средњег предузетништва						
6	Развој инфраструктуре за производњу хране и узгој рибе у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	
7	Развој инфраструктуре за третман отпадних вода и ђубрива у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	
8	Развој малих хидроелектрана у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	
9	Развој малих бродоградилшта и малих лука/марина у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	
Просторни развој						
10	Концепт интегрисаног просторног развоја за слив ријеке Саве	/	Идејни пројекат	/	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	

ДОДАТАК V. Попис састанака са интересним групама које је организовала или суорганизовала Савска комисија

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
1.	Састанак о припремним активностима за пројекат <i>Урбанистички концепт просторног развоја уз ријеку Саву од извора до ушћа</i>	4. април 2013.	Загреб	Удружења урбаниста Хрватске и Словеније, Савска комисија
2.	Састанак са PR контактима из држава страна на прослави Дана ријеке Саве 2013.	11. април 2013.	Загреб	Савска комисија
3.	Састанак о припремним активностима за пројекат <i>Развој бициклистичких стаза дуж ријеке Саве</i>	16. април 2013.	Загреб	Савска комисија
4.	Иницијални састанак о имплементацији 2. корака пројекта <i>Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера</i> (пројекат <i>BALSES</i>)	1. мај 2013.	Загреб	Савска комисија
5.	Састанак са националним координаторима држава страна за ЕУ <i>Дунавску стратегију</i>	2. мај 2013.	Загреб	Савска комисија
6.	2. састанак Парламента младих слива ријеке Саве	24.-25. маја 2013.	Посебни резерват природе Засавица	Савска комисија
7.	Почетак међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	25. мај 2013.	Зеленци (Крањска Гора)	Град Крањска Гора, Савска комисија
8.	Догађај у склопу међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	25. мај 2013.	Љубљана	Град Љубљана, Савска комисија
9.	Догађај у склопу међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	26. мај 2013.	Самобор	Загребачка туристичка организација, Савска комисија
10.	Догађај у склопу међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	27. мај 2013.	Парк природе Лоњско поље, Крапје	Парк природе Лоњско поље, Савска комисија

Међународна комисија за слив ријеке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
11.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	28. мај 2013.	Градишка	Оштина Градишка, Савска комисија
12.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	29. мај 2013.	Славонски Брод	Град Славонски Брод, Савска комисија
13.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	30. мај 2013.	Брчко	Дистрикт Брчко, Савска комисија
14.	4. састанак држава страна Оквирног споразума	31. мај 2013.	Сарајево	Веће министара БиХ, Савска комисија
15.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	31. мај 2013.	Шабац	Туристичка организација града Шапца, Савска комисија
16.	Савски сајам (у склопу пројекта „ <i>Лијена наша Сава</i> “)	31. мај – 2. јун 2013.	Загреб	Соса-Сола НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
17.	Крај Међународне бицикличке туре „Сава 2013“ и централна прослава у склопу Дана ријеке Саве 2013. у Србији	1. јун 2013.	Београд	Републичка дирекција за воде, Савска комисија
18.	7. састанак групе волонтера у оквиру UNECE-а WP.3/SC.3	4. – 6. јуна 2013.	Загреб	Савска комисија
19.	3. (коначна) радионица интересних група у склопу пилот пројекта UNECE Сава	5. – 6. јуна 2013.	Загреб	Савска комисија
20.	2. савјетовање о уређењу и вишенамјенском коришћењу ријеке Саве	6. јун 2013.	Загреб	НВО „СЛАП“, Савска комисија и остале организације
21.	Радионица о размјени хидролошких и метеоролошких питања у Сливу ријеке Саве	6. - 7. јуна 2013.	Загреб	WMO, Савска комисија

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
22.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	8. јун 2013.	Жупања	Соса-Солa НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
23.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	14. јун 2013.	Сисак	Соса-Солa НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
24.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	5. јул 2013.	Славонски Брод	Соса-Солa НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
25.	32. сједница Савске комисије	9. јул 2013.	Загреб	Савска комисија
26.	2. састанак основне стручне групе у склопу пројекта <i>BALSES</i>	13. септембар 2013.	Загреб	Савска комисија
27.	33. сједница Савске комисије	9. – 10. октобра 2013.	Загреб	Савска комисија
28.	8. састанак са лучким капетанима из слива ријеке Саве	17. октобар 2013.	Љубљана	Савска комисија, „Љубљана Форум 2013“
29.	Састанак Савске комисије о приоритетним регионалним пројектима за слив ријеке Саве	18. октобар 2013.	Љубљана	Савска комисија, „Љубљана Форум 2013“
30.	3. (коначни) састанак основне стручне групе у склопу пројекта <i>BALSES</i>	14. – 15. новембра 2013.	Загреб	Савска комисија
31.	5. састанак Одбора за надзор и координацију пројекта <i>Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на пловном путу ријеке Саве</i>	3. децембар 2013.	Београд	Савска комисија
32.	3. савјетовање о уређењу и вишенамјенском коришћењу ријеке Саве	4. децембар 2013.	Загреб	НВО „СЛАП“, Савска комисија и остале организације

Међународна комисија за слив ријеке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
33.	Представљање резултата пројекта <i>План адаптације воде и климе за слив ријеке Саве</i>	5. децембар 2013.	Загреб	Савска комисија
34.	Потписивање Меморандума о разумијевању између Савске комисије и Црне Горе	9. децембар 2013.	Београд	Савска комисија
35.	5. састанак о имплементацији <i>Заједничке изјаве о водећим начелима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав</i>	4. – 5. фебруара 2014.	Загреб	DC, ICPDR, Савска комисија
36.	Састанак са директорима НХМС-ова из земаља слива ријеке Саве	3. фебруар 2014.	Загреб	Савска комисија
37.	34. сједница Савске комисије	18. – 19. фебруара 2014.	Подгорица	Министарство пољопривреде и руралног развоја Црне Горе, Савска комисија
38.	Радионица о повезивању сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве	4. – 6. марта 2014.	Загреб	UNEP, Савска комисија

ДОДАТАК VI. Преглед активности Имплементираних током прославе Дана ријеке Саве 2013. године

Прослава Дана ријеке Саве 2013. г. која се одржала у периоду од 24. маја до 5. јула 2013. укључивала је три типа манифестација:

- Оне које је директно организовала Савска комисија,
- Оне који су организоване кроз националне пројекте држава страна (нпр. пројекти друштвено одговорног пословања фирме Coca-Cola), и
- Регионални састанци, које је организовала или похађала Савска комисија и искористила их за промоцију Дана ријеке Саве и кључних порука везаних уз његову прославу.

Осим 4. састанка страна *Оквирног споразума о сливу ријеке Саве* који је одржан 31. маја 2013. у Сарајеву под слоганом "Сава - једна ријека, четири земље, безбројне могућности", који је био централни догађај прославе Дана ријеке Саве 2013., Савска комисија је организовала два додатна догађаја (Слике 5 и 6):

- 2. састанак Парламента младих слива ријеке Саве, и
- Међународну бицикличкичкутуру „Сава 2013.“

Слика 5. Плакати који најављују 4. састанак држава страна и остале догађаје у организацији Савске комисије у склопу прославе Дана ријеке Саве 2013. г.

Слика 6. Логотипи Састанка парламента младих 2013. и Међународне бицикличкичке туре "Сава 2013."

Други састанак Парламента младих (Посебни резерват природе Засавица, 24.-25. маја 2013.) под називом "Млади данас за Саву сутра" организован је уз подршку UNDP-а

БиХ и *Coca-Cole HBC* за Хрватску, Србију и Словенију. Око 50 научника и наставника из 8 средњих школа из држава страна окупили су се са циљем да код младе популације побуде свијест о ванредним еколошким вриједностима и економском потенцијалу, могућностима коришћења воде, важности заштите воде и водног екосистема, као и важности прекограничне сарадње у подручју слива. Програм је укључивао презентације (претходно одабраних) најуспјешнијих "еко-пројеката" од стране учесника, едукативни дио и развој симбола Парламента (логотипа и заставе) и статута. Закључци 1. и 2. састанка Парламента представљени су на 4. састанку држава страна. Информација о састанку Парламента младих била је проширена путем низа медија и интернет портала у државама странама. Тренутно су у току припремне активности за 3. састанак Парламента.

Прва Међународна бицикличка тура "Сава 2013." одржана је од 25. маја до 1. јуна 2013. Осмодневна тура дуга 880 км укључила је цијели ток Саве, од извора Саве Долинке до ушћа ријеке Саве. Основна група од осам искусних бициклиста из четири земље одвозила је цијелу удаљеност, док су се остали бициклисти и грађани придруживали групи на одређеним дионицама. Главни циљ туре био је промоција потенцијала за развој бицикличких стаза уз Саву, укључујући и све веће градове у четири земље. Уз медијску покривеност догађаја, посебан је додатак израђен на интернет страници Савске комисије, са свим релевантним информацијама о тури, укључујући кратке извјештаје бициклиста и фотографије снимљене у оквиру бициклијаде. Осим тога, припремљен је и видео цијеле турнеје и објављен на страници Савске комисије.

Осим догађаја које је организовала Савска комисија, цијели низ активности имплементиран је кроз националне пројекте држава страна, у које је Савска комисија била укључена као партнер или као гост, зависно од типа пројекта.

- У Босни и Херцеговини организован је низ догађаја уз ријеку Врбас (од 24. маја до 2. јуна) у склопу пројекта *Програм заштите животне средине и развоја туризма у сливу ријеке Врбас*, који спроводи UNDP БиХ, уз подршку Амбасаде Јапана у БиХ и оштина, укључујући: потписивање "Повеље за чисти Врбас" од стране градоначелника градова из слива ријеке Врбас, традиционалну еколошку рафтинг регату дуж цијеле ријеке Врбас, такмичење рафтинг лиге, курс Међународне рафтинг федерације и Сајам авантуристичког туризма, пропраћене разним догађајима у градовима дуж ријеке, организованих у сарадњи с локалним невладиним организацијама и промотивним агенцијама. Сви догађаји су били медијски пропраћени.
- У Хрватској се наставила имплементација пројекта *Лијена наша Сава*, који финансира *Coca-Cola HBC* Хрватска. У 6. години имплементације пројекта, број партнера додатно се повећао на 45 организација и институције (укључујући Министарство пољопривреде, Министарство поморства, промета и инфраструктуре, *Coca-Cola HBC* Хрватска и Савску комисију, што указује на континуирани пораст успјеха пројекта. На основу сличног концепта као и претходних година, пројекат је укључио четири савска сајма (Загреб, Сисак, Жупања и Славонски Брод), које је посјетило више од 15000 људи (према *Coca-Cola*). Осим медијске пропраћености, информације о дешавањима такође су проширене путем интернет странице пројекта, која је учињена доступном и путем Facebook-а. Осим пројекта, организован је промотивни излет бродом од Ругвице до Сиска за учеснике 2. савјетовања о

уређењу и вишенамјенском коришћењу ријеке Саве (Загреб, 6. јула 2013.), као друштвени догађај у склопу конференције.

- У Србији, прослава је укључила широк распон активности остварених на пет локација на ријеци Сави (Шабац, Обреновац, Сурчин, Нови Београд, Београд), чиме је такође обиљежена прослава Дана ријеке Дунав 2013. у Србији. Догађаји у организацији Дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у сарадњи са локалним невладиним организацијама и цивилним сектором укључивали су чишћење ријечних обала, локалне бицикличке туре (придруживање бицикличкој тури "Сава 2013"), спортска такмичења, пловидбу на Сави, такмичења у пецању и припреми рибљег паприкаша, радионице и изложбе радова ученика основних и средњих школа, као и централну прославу која је обиљежила крај бицикличке туре "Сава 2013", одржане 1. јуна у Београду. Догађаји су промовисани или приказани путем националних, регионалних и локалних медија и на интернет странама бројних институција и организација у Србији.
- У Словенији је настављена имплементација пројекта друштвене одговорности *Mojareka.si*, који финансира Соса-Сола НВС Словенија. У 2013. пројекат је имплементиран кроз низ пројеката у словеначким школама. Закључна дешавања укључивала су посјету побједничкој школи Требње-Шентловренц, а на прослави одржаној у Љубљани најуспјешнијим пројектима и ученицима додијелене су награде. Осим пројекта *Mojareka.si*, организован је догађај на Дан ријеке Саве, у Севници, који је укључио низ културних и умјетничких дешавања и округли сто "Воде нас повезују (Пловност ријеке Саве)".

Представници Савске комисије пратили су већину споменутих дешавања.

Осим наведених активности, Дан ријеке Саве 2013. и његове кључне поруке промовисане су на два регионална састанка, при чему је Савска комисија била или суорганизатор или активан учесник:

- 2. савјетовање о уређењу и вишенамјенском коришћењу ријеке Саве (Загреб, 6. јуна 2013.) и
- Регионална конференција "Дистрикт Брчко - повезивање науке и политике у водном сектору" (Брчко, 28. јуна 2013.).

У склопу прославе дистрибуисан је цијели низ промотивних публикација и широк спектар промотивних артикала Савске комисије (Слика 7).

Слика 7. Промотивни артикли Савске комисије

ДОДАТАК VII. Попис скраћеница

AEWS	Систем раног упозоравања на опасност од несрећа (Accident Emergency Warning System)
APC	Спрјечавање и контрола акцидентата (Accident Prevention and Control)
APsFR	Подручја од потенцијално значајног ризика од поплава (Areas of Potential Significant Flood Risk)
БиХ	Босна и Херцеговина
CCNR	Централна комисија за пловидбу ријеком Рајном (Central Commission for Navigation on the Rhine)
CO	Канцеларија за Хрватску (Country Office)
DC	Дунавска комисија (Danube Commission)
EBRD	Европска банка за обнову и развој (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Европска комисија (European Commission)
EG	Стручна група Савске комисије (Expert Group of the ISRBC)
EIA	Процјена утицаја на животну средину (Environmental Impact Assessment)
ENVSEC	Иницијатива за животну средину и сигурност (Environment and Security Initiative)
ERI	<i>Систем за електронско извјештавање у унутрашњој пловидби (Electronic reporting)</i>
ERUSRS	Форум регионалних привредних комора држава страна (Forum of Regional Chambers of Commerce from the Parties)
<i>Espoo Convention</i>	<i>Конвенција UNECE-а о процјени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)</i>
EY	Европска унија
EUSDR	<i>Стратегија ЕУ-а за дунавски регион (EU Strategy for the Danube Region)</i>
FASRB	<i>Оквирни споразум о сливу ријеке Саве (Framework Agreement on the Sava River Basin)</i>
FP	Одбрана од поплава (Flood protection)
FRM	Управљање ризиком од поплава (Flood Risk Management)
FY	Финансијска година Савске комисије (Financial Year of the ISRBC)
GEF	Глобални фонд за животну средину (Global Environment Facility)

GIS	Географски информациони систем (Geographic Information System)
GWP	Глобално партнерство за воде (Global Water Partnership)
GWP CEE	Регионално партнерство Глобалног партнерства за воде за Средњу и Источну Европу (Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Средоземно регионално партнерство Глобалног партнерства за воде (Mediterranean Regional Partnership of the GWP)
HBC	Hellenic Bottling Company
HM	Хидролошка и метеоролошка (питања)
ICPDR	Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав (International Commission for the Protection of the Danube River)
IHP	Међународни хидролошки програм (International Hydrological Programme)
IPA	Инструмент предприступне помоћи (Instrument for Pre-Accession Assistance)
ISI	Међународна иницијатива за нанос (International Sediment Initiative)
ISRBC	Међународна комисија за слив ријеке Саве (International Sava River Basin Commission)
NAV	Пловидба (Navigation)
NEWADA	<i>Мрежа администрација за пловни пут Дунава (Network of Danube Waterway Administrations)</i>
NEWADA DUO	Наставак пројекта NEWADA
NGO	Невладина организација (Non-Governmental Organization)
NHMS	Национални хидрометеоролошки завод (National Hydro-Meteorological Service)
NtS	<i>Саопштења бродарству (Notices to Skippers)</i>
OESS	Организација за европску сигурност и сарадњу (Organization for Security and Cooperation in Europe)
PA	Приоритетна област (<i>Стратегије за дунавски регион ЕУ</i>)
PEG	Стална стручна група (Савске комисије)
PFRA	Прелиминарна процјена ризика од поплава (Preliminary Flood Risk Assessment)
PIAC	Главни међународни центар за узбуњивање (Principal International Alert Center)
PIANC	Стални конгрес међународне асоцијације за пловидбу (Permanent Congress of the International Navigation Association)

PR	Односи с јавношћу (Public Relations)
RBM	Управљање ријечним сливом (River Basin Management)
RCC	Регионално вијеће за сарадњу (Regional Cooperation Council)
REC	Регионални центар заштите животне средине (Regional Environmental Center)
RIS	Ријечни информациони сервиси (River Information Services)
SedNet	Европска мрежа интересних група које се баве управљањем наносом (European Sediment Network)
SEE	Југоисточна Европа (South East Europe)
SEETO	Обсерваторија за транспорт за југоисточну Европу (South East Europe Transport Observatory)
SME	Мала и средња предузећа (Small and Medium Enterprises)
ToR	Пројектни задатак (Terms of Reference)
UNECE	Економска комисија Уједињених нација за Европу (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Образовна, научна и културна организација Уједињених нација (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
US	Сједињене Америчке Државе
USACE	Инжењерски корпус Војске Сједињених Америчких Држава (United States Army Corps of Engineers)
WANDA	<i>Управљање отпадом у унутрашњој пловидби на ријеци Дунав (Waste Management for Inland Navigation on the Danube)</i>
WATCAP	<i>Воде и план прилагођавања климатским промјенама за слив ријеке Саве (Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin)</i>
WB	Свјетска банка (World Bank)
WBIF	Оквир за инвестиције на Западном Балкану (Western Balkans Investment Framework)
WFD	Оквирна директива ЕУ-а о водама (EU Water Framework Directive (Directive 2000/60/EC))
WMO	Свјетска метеоролошка организација (World Meteorological Organization)
WWF	Свјетски фонд за природу (World Wide Fund for Nature)